

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING DRECHTSTEDEN

FEITEN EN CIJFERS

Beter, sneller en goedkoper voor de inwoners is het motto van de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden. Deze factsheet schetst in tekst en cijfers een beeld van de opbrengsten van de regionale samenwerking in de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD).



Doel van de GRD

De GRD behartigt de regionale belangen op de beleidsterreinen Economie en Bereikbaarheid, Fysiek, Sociaal en Bestuurlijke ontwikkeling. Daarnaast zorgt de GRD voor de uitvoering van taken op het terrein van sociale zaken, belastingheffing en – invordering, sociaal geografisch onderzoek, ingenieurstakingen, bedrijfsvoering en facilitaire diensten.

Ontstaansgeschiedenis

Al in 1955 werd een overlegorgaan Drechtsteden opgericht. De GRD bestaat als organisatie sinds 8 maart 2006. De organisatie voert een aantal taken uit die door de deelnemende gemeenten zijn opgedragen of overgedragen. De GRD begon relatief klein in omvang, maar groeide uit naar een stevige organisatie, met zes dochterbedrijven en circa 800 formatieplaatsen in 2012.

Eigenaren:

de Drechtstedengemeenten

De zes Drechtstedengemeenten – Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Sliedrecht en Alblasserdam - zijn samen eigenaar van de GRD. Deze gemeenten bedienen samen een gebied met 267.000 inwoners. Een stedelijk gebied dat qua omvang in het lijstje met de grootste steden van Nederland op de vierde plaats zou komen, tussen Utrecht en Eindhoven in.



Het bestuur

De Drechttraad en het Drechtstedenbestuur geven sturing aan de GRD. De Drechttraad stelt vooraf de beleidskaders en controleert achteraf op het uitgevoerde beleid en de resultaten daarvan. Iedere lokale politieke fractie heeft een vertegenwoordiger in de Drechttraad. Het Drechtstedenbestuur (DSB) is het dagelijks bestuur van de Drechtsteden. Alle deelnemende gemeenten zijn hierin vertegenwoordigd door een burgemeester of wethouder. Het DSB is verantwoordelijk voor de uitvoering van beleid en bewaking van beleidsprocessen.

De organisatie

De GRD bestaat uit vijf dochterorganisaties en een centraal regiebureau, bureau Drechtsteden. De organisatie wordt aangestuurd door een managementteam, dat bestaat uit de algemeen directeur en de vijf directeurs van de dochterorganisaties.

- *Meerwaarde van de GRD:* De GRD biedt excellente dienstverlening, om de gemeenten te ondersteunen in hun kerntaken en bij het bereiken van hun doelen.
- *Hoe doet de GRD dat:* Met publieke zakelijkheid. We combineren maatschappelijke betrokkenheid en kennis van omgeving en het netwerk, met professionele fermheid, zakelijkheid en doelmatigheid.
- *Wat doet de GRD:* De GRD levert met vijf dochterbedrijven en een regiebureau producten en diensten, waarbij een deel van de taken *namens* de gemeenten worden uitgevoerd en een deel van de taken door de gemeenten zijn *overgedragen*.

Wat merken onze inwoners van de GRD

De GRD-organisatie is niet voor elke inwoner zichtbaar en dat hoeft ook niet. De GRD levert wel meerwaarde voor de hele regio. Soms is de dienstverlening aan inwoners heel zichtbaar, bijvoorbeeld bij de Sociale Dienst of het Ingenieursbureau. Onze andere dochterbedrijven zijn vooral achter de schermen hard aan het werk voor de gemeenten. Daardoor kunnen gemeenten zich richten op hun kerntaken, zoals het zorgen voor een goede woon-, werk- en leefomgeving voor de inwoners. Samen met de gemeenten probeert de GRD het werk zo slim mogelijk uit te voeren, tegen zo laag mogelijke kosten. Daarmee wordt bespaard op de kosten voor bedrijfsvoering. Gemeenten kunnen dan bijvoorbeeld meer besteden aan de leefbaarheid in de wijken, aan veilige wegen of goede onderwijshuisvesting.



Opbrengsten van de regionale samenwerking

Een evaluatie uit 2010 heeft aangetoond dat de samenwerking een flink efficiencyvoordeel oplevert.. Dit effect voor alle regionale diensten samen wordt geschat op ten minste € 12 tot € 14 miljoen per jaar structureel.

De opbrengsten van de regionale samenwerking gaan verder dan de behaalde efficiencyvoordelen door gezamenlijke uitvoering. Ook het kunnen presenteren en profileren van de Drechtsteden als een uniek regionaal samenwerkingsverband in Nederland biedt voordelen. Dankzij de samenwerking kunnen de Drechtsteden makkelijker aanschuiven in Den Haag of Brussel, om steun te krijgen bij grote, ingewikkelde en dure projecten.



Sterker door bijdragen vanuit andere overheden

Door steeds beter aan te sluiten bij de strategische agenda van medeoverheden op hogere schaalniveaus, zoals de provincie, het rijk en Europa, heeft de regio in de periode vanaf 2005 tot medio 2012, meer dan € 225 miljoen euro aan extra overheidsbijdragen aangetrokken ter realisatie van de strategische agenda. Inclusief de eigen bijdragen bedraagt het totale investeringsvolume vanaf 2005 circa € 312 miljoen euro.

Ontvangen subsidies 2005-2012	X € 1 miljoen
EU	18,8
Rijk	118,4
Provincie	88,4
Dordrecht	31,2
Drechtsteden	14,2
Overig	41
Totaal	312
Waarvan EU, Rijk en Provincie)	225.656

Zichtbare resultaten in de regio!

Door samen te werken slagen de Drechtsteden-gemeenten er in meer en beter voor minder te doen. Maar nog belangrijker, samen ontstaat een stedelijk gebied met hoogwaardige voorzieningen, waardoor het prettig wonen, werken en recreëren is in deze regio.



De afgelopen jaren zijn in samenwerking vele projecten gerealiseerd. De Waterbus, die alle Drechtstedengemeenten met elkaar verbindt, is daar een prachtig voorbeeld van. Maar ook het Leerpark in Dordrecht en de LOC's in de regio zijn mede het resultaat van intensieve samenwerking tussen de regiogemeenten en onderwijsinstellingen. Ook diverse bedrijfs- en industrieterreinen in deze regio zijn met gezamenlijke middelen ontwikkeld of opgeknapt.

Regionale middelen worden ook ingezet voor de Dordtse binnenstad, die – als trekker voor de gehele regio - als één van de speerpunten is benoemd in het regionale beleid. Het opknappen van het Hofkwartier gebeurt voor een deel uit een gezamenlijk budget. In Alblasserdam is het project Haven-Zuid deels met regionaal geld gerealiseerd. Met dit project wordt de toeristische ontwikkeling (verbonden met de molens van Kinderdijk), gestimuleerd en worden bezoekers uitgenodigd ook de rest van onze typische Hollandse regio te bezoeken.



De gemeenten realiseren samen niet alleen fysieke projecten. Ook op het sociale domein zijn resultaten behaald. Zo is vanuit het regionale investeringsfonds een forse bijdrage geleverd aan het project Route 23, voor het terugdringen van jeugdwerkloosheid. Dit project werd door zijn succes een landelijk voorbeeld. Ook maken de gemeenten onderling afspraken over een evenwichtige spreiding van huisvesting voor bijzonder doelgroepen, zoals de opvang van dak- en thuislozen, mensen met een handicap of gedragsproblemen. Samen werken de gemeenten aan participatie op het gebied van cultuur en sport en het slimmer delen van voorzieningen.

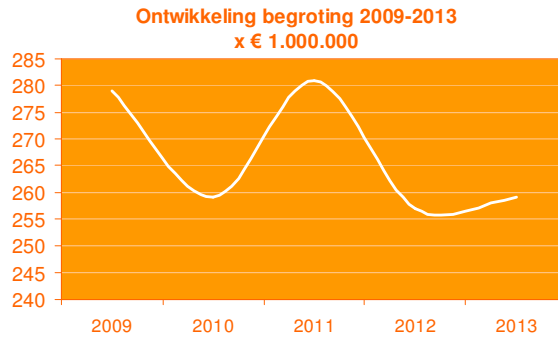


Bedrijfsvoering

De GRD heeft de afgelopen periode forse stappen gezet in het slimmer en goedkoper werken: de afgesproken taakstellingen zijn gerealiseerd, de begroting is gedaald en ook het personeelsbestand is gekrompen. Vanaf het moment dat de plannen van het kabinet Rutte I helder werden, met forse bezuinigingen voor de gemeenten tot gevolg, is onder het motto 'samen trap af' een bezuinigingstaakstelling met de GRD afgesproken van 10%. De begroting is sinds 2009 met miljoenen gedaald. Dit is een mooi resultaat voor de Drechtsteden en daarmee ook de voor de inwoners.

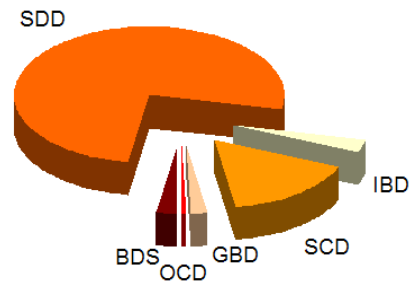
Ontwikkeling begroting	x € 1.000
bron: geactualiseerde begroting 2013	
2009	278.555
2010	259.420
2011	281.098
2012	257.416
2013	259.162

De toename in 2011 was het gevolg van de overdracht van rijksmiddelen voor de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening



De begroting van de GRD is opgebouwd uit begrotingsprogramma's waarbij elk bedrijfs onderdeel van de GRD zijn eigen programma kent. De (geactualiseerde) begroting voor 2013 bedraagt in totaal € 259 miljoen.

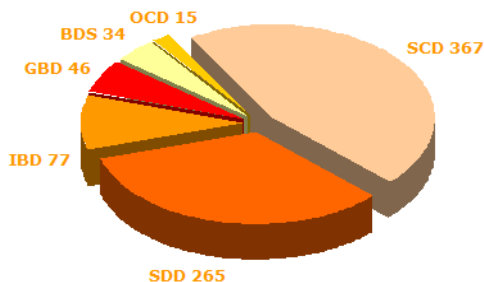
Geactualiseerde begroting 2013	Bedragen x € 1.000
Bureau Drechtsteden	6.501
Sociale Dienst Drechtsteden	196.220
Ingenieursbureau Drechtsteden	7.522
Servicecentrum Drechtsteden	42.126
Gemeentebelastingen Drechtsteden	4.779
Onderzoekcentrum Drechtsteden	1.568
Totaal voor bestemming	258.716
Totaal na bestemming	259.162



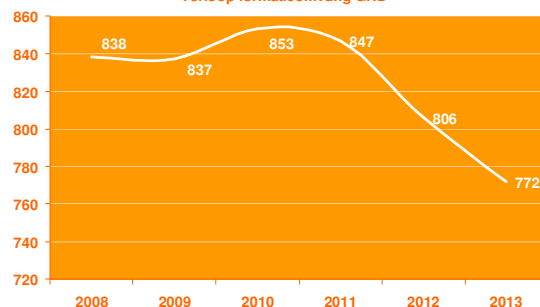
Personeelsbestand

De daling van de kosten komt vooral door een verlaging van de personeelslasten. Allereerst is een forse reductie gerealiseerd bij de oprichting van de diverse dochtersorganisaties. Bij de start van bijvoorbeeld de Sociale Dienst en het Servicecentrum is een deel van de gemeentelijke medewerkers overgegaan naar de regionale organisatie maar was er tegelijkertijd ook sprake van het afvloeien van medewerkers en het herplaatsen op andere bestaande functies binnen de eigen organisatie. Bij benadering was de omvang van de formatie die binnen de gemeenten bezig was met de taken die nu bij de GRD liggen, zo'n 1025 fte. Exact zijn deze aantallen niet te geven. De opbouw van de GRD is immers stapsgewijs gegaan en de formatiekrimp in de aanloop naar de nieuwe organisaties verliep ook geleidelijk vanuit de gemeenten door herplaatsing, natuurlijk verloop, vrijwillig ontslag etc. De GRD had in 2008, na oprichting van alle dochters, een formatie van ca. 850 fte. en dat is inmiddels gedaald tot ongeveer 800 fte. Het streven is in 2013 op 772 fte. uit te komen. De personeelsreductie vanaf 2008 is gerealiseerd door verbetering van de processen, product vernieuwing en slimmere inzet van onze medewerkers. Daartoe zijn reorganisaties uitgevoerd bij de Sociale Dienst, Bureau Drechtsteden en het Servicecentrum. Gezamenlijk zijn deze drie organisatieonderdelen goed voor ca. 80% van het personeelsbestand van de GRD en ca. 95% van het budget.

Omvang in formatieplaatsen
in Fte, begroting 2012



Verloop formatieomvang GRD



Sociale Dienst Drechtsteden

De Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) maakt sinds 1 januari 2007 deel uit van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD). De SDD is in grootte de vijfde sociale dienst van Nederland met een totaalbudget van rond de 204 miljoen. De SDD voert voor de Drechtsteden de volgende wettelijke taken uit:

- De Wet werk en bijstand (Wwb) en aanpalende wetgeving, inclusief bijzondere bijstand en minimabeleid (arbeidsparticipatie en inkomensondersteuning)
- De Wet educatie en beroepsonderwijs (Web), voor het onderdeel educatie;
- De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), voor het verstrekken van individuele voorzieningen (Prestatieveld 6), inclusief de informatie- en adviesfunctie;
- De Wet Inburgering (Wi)
- De Wet sociale werkvoorziening (Wsw), de (financiële) regievoering;
- De Wet kinderopvang (Wko), voor de tegemoetkoming van de gemeente in de kosten van kinderopvang en de vergoeding van kinderopvang op basis van sociaal-medische indicatie;
- De Wet schuldhulpverlening, voor budgetadvies en schuldbemiddeling.

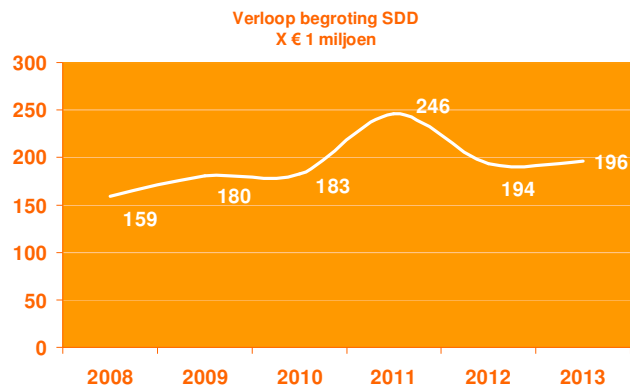
Bij bovenstaande taken gaat het zowel om beleid als uitvoering, waarbij beleid en uitvoering binnen de Drechtsteden volledig zijn geharmoniseerd. De SDD verantwoordt zich over haar prestaties tegenover de Drechtraad en niet tegenover de individuele gemeenten.

Het aantal bijstandsgerechtigden schommelt door de jaren heen rond de 4.500 en het aantal personen dat gesubsidieerd werkzaam is binnen de sociale werkvoorziening rond de 1.500. Bij de Wmo gaat het om ongeveer 8.700 klanten die ondersteuning bij het huishouden ontvangen en ongeveer 17.500 die gebruik maken van de vervoersvoorziening.



De begroting

Programmalasten (geactualiseerde begroting 2013)	Bedragen x €1000
Participatie	25.850
Wsw	34.270
Kinderopvang	660
Inkomensondersteuning	80.960
Minimabeleid	8.310
WMO	43.100
Budgetadv/schuldbemid.	3.070
Totaal	196.220



De toename van de begroting in 2011 was het gevolg van de overdracht van rijksmiddelen voor de uitvoering van de Wsw.

Formatie

fte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
SDD	294.1	294.35	308	298.35	265	260



Het Ingenieursbureau Drechtsteden is ontstaan uit de samenvoeging van de ingenieursbureaus van Zwijndrecht en Dordrecht en is gestart per 1 januari 2007. Het motto is 'Denken om te doen, bouwen van ideeën'.

Het IBD kent de volgende activiteiten:

- het realiseren van projecten in de openbare ruimte (infrastructuur), zoals wegen, rioleringen, waterhuishouding, groen, sport, verkeervoorzieningen, constructies e.d.
- het realiseren en verbouwen van (utiliteits-)gebouwen (bouwkunde)
- het technisch beheer en onderhoud van gebouwen.



De begroting

Het IBD werkt met een nulbegroting binnen de GRD. Dordrecht en Zwijndrecht hebben een aandeelhoudersrol en zijn verantwoordelijk voor de financiële resultaten. Daartoe wordt een omzetgarantie afgegeven. Ook andere (regio)gemeenten nemen diensten af van het IBD. Dit gebeurt dan vanuit een klantrol. De totale projectomvang was in 2011 € 65 miljoen.

X € 1.000	2008	2009	2010	2011	2012	2013
IBD	8.127	9.475	8.830	7.980	7.925	7.522

De formatie

fte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
IBD	74.5	74.5	75	75	77	72.5

Omzet 2007-2011

Klant	2007	2008	2009	2010	2011
Dordrecht	4.966.000	4.436.000	4.672.000	4.169.000	5.339.000
Zwijndrecht	1.065.000	1.685.000	2.263.000	2.191.000	1.781.000
Overige DS	200.400	517.500	379.800	224.110	198.700
Onderhoudsdienst	372.000	355.700	385.700	363.300	335.000
GRD + markt	1.067.839	989.585	1.054.635	808.590	560.300
Totale omzet	7.671.239	7.983.785	8.755.135	7.756.000	8.214.000



Het SCD is dé resultaatgerichte dienstverlener voor overheidsorganisaties in de regio Drechtsteden. Als shared servicecentrum biedt het SCD de Drechtstedenorganisaties ondersteuning bij zowel beleidsvorming en advisering als bij uitvoerende taken op de volgende terreinen:

- Financiën en Inkoop;
- Facilitaire zaken & documentaire informatievoorziening;
- Administratie en (management)informatie;
- Informatisering en automatisering;
- Communicatie;
- Juridische dienstverlening;
- Personele dienstverlening.

Enkele cijfers

Het SCD bedient in totaal ongeveer 3.000 medewerkers bij de klantorganisaties. Per jaar worden circa 130.000 facturen betaald. Het SCD heeft 19 gebouwen in beheer. Er worden 4.200 salarisstroken per maand verwerkt en per jaar komen 32.000 ICT-vragen binnen.



Het SCD is op 1 april 2008 gestart. Het realiseren van een besparing voor de klantorganisaties was een belangrijke motivatie voor de oprichting van het SCD. In 2011 heeft een evaluatie plaatsgevonden. Op een groot aantal taakvelden is de afgelopen periode de dienstverlening verbeterd. Landelijke ontwikkelingen zijn in samenwerking met de klantorganisaties goed opgepakt. De kwetsbaarheid is voor een aantal kleine gemeenten verminderd. De kwaliteit van de dienstverlening wordt door klanten nog wisselend beoordeeld. Op macroniveau zijn op het basispakket besparingen gerealiseerd en ook de transitiekosten zijn minder hoog dan van tevoren ingeschat. Klantorganisaties geven daarentegen aan dat zij extra kosten gemaakt hebben en dat de kosten voor het informatiseringsprogramma hoger waren dan verwacht.

In de evaluatie werd ook geconstateerd dat er in de gemaakte ontwerpkeuzes een aantal weeffouten zitten die een meer bedrijfsmatige aansturing van de SCD in de weg stonden. Naar aanleiding hiervan, én als antwoord op de aanvullende bezuinigingsopgave, werkt het SCD aan een doorontwikkeling, waarmee de kosten verder omlaag worden gebracht en de dienstverlening professioneler en zakelijker wordt.

De begroting

X € 1.000	2008*	2009	2010	2011	2012	2013
SCD	33.553	46.045	41.989	42.857	41.642	42.126
*Het SCD is gestart op 1 april, de begroting besloeg in dat jaar slechts 9 maanden						

De formatie

fte	2008	2009	2010	2011	2012	2013
SCD	374.8	373.4	374.4	374.4	367.4	348

Gemeentebelastingen Drechtsteden

Vanaf juli 2008 verzorgt de GBD de heffing en inning van de belangrijkste lokale heffingen van de gemeenten Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht. Het gaat hierbij om een opbrengstvolume van circa € 90 miljoen per jaar.. "Meer voor minder" is hier de missie. De GBD voert voor de deelnemers ook gemeentelijke taken van de Wet waardering onroerende zaken uit. Binnen de gemeenschappelijke regeling en de deelnemende gemeenten vindt de GBD samenwerking en allianties op het gebied van onder andere het gegevensbeheer, het kwijscheldingsbeleid, data-analyse en invordering. In het netwerk van de Drechtsteden heeft de GBD een hoge intrinsieke waarde. Niet alleen vanwege de belastingopbrengsten, maar ook omdat zij beschikt over een keur van actuele data over bijvoorbeeld het vastgoed (waarden, leegstand, verhuisbewegingen), het milieu (waterverbruik, productcategorieën) en het gebruik van vastgoed op bedrijfsterreinen. Het ontsluiten en ordenen van de aanwezige data kan een schat van informatie leveren over de ontwikkeling van het Drechtstedengebied.



Productiecijfers

Gemeentebelastingen Drechtsteden int jaarlijks de volgende belastingopbrengsten.

	Jaar 2012 (x € 1.000,-)					
Belasting	Dordrecht	H-I-Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
OZB	19.164	4.436	5.045	3.024	7.943	39.612
Afvalstoffen	12.529	3.066	2.956	1.930	5.400	25.881
Rioolrechten	9.923	1.673	3.248	2.339	3.815	20.998
Hondenbelasting	573	140	166	80	173	1.132
Precario	156	118	-	15	115	404
Parkeren	1.050	-	-	-	-	1.050
Totaal	43.395	9.433	11.415	7.388	17.446	89.077

Naast deze opbrengsten worden ook reinigingsheffingen en bedrijfsinvesteringsheffingen verzorgd.

Jaarlijks behandelt de GBD 6.000 bezwaarschriften van belastingschuldigen en voert zij het kwijscheldingsbeleid uit tot een volume van € 2,4 miljoen. Gemeentebelastingen Drechtsteden voorziet de gemeentebalies van informatie om de vragen van burgers en bedrijven goed af te doen. Voor meer gecompliceerde vraagstukken kunnen gemeenten burgers en bedrijven doorverwijzen. Het gaat hier jaarlijks om ongeveer 8.000 meldingen. Een omvangrijk subproces is de wettelijk verplichte, jaarlijkse waardebepaling van het vastgoed in de regio. In totaal worden dan 126.830 objecten gewaardeerd.

De begroting

X € 1.000	2008 (1-7)	2009	2010	2011	2012	2013
GBD	2.974	5.281	5.249	5.059	4.694	4.779

De formatie

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
GBD	55.5	55.5	53	50.5	46	45.8

Sinds 1 januari 2008 maakt het Onderzoekcentrum Drechtsteden (voorheen Sociaal Geografisch Bureau) deel uit van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden. De medewerkers verrichten allerlei onderzoek voor de deelnemende gemeenten, de GRD en externe klanten.

Het OCD ondersteunt de gemeenten met:

- advisering beleidsdoelstellingen
- beleidsonderzoek
- bevolkingsprognoses
- informatie en advies
- kerncijfers
- klanttevredenheidsonderzoek
- monitoren

Het OCD beschikt over een multidisciplinair team van onderzoekers met verstand van de lokale overheid en veel ervaring met toegepast beleidsonderzoek. Het OCD levert onderzoek op maat en maakt hierbij gebruik van diverse methoden en technieken om data te verzamelen en te analyseren. Het kan gaan om gegevens uit gemeentelijke en andere databestanden, maar ook om het verzamelen van informatie via een schriftelijke, internet- of telefonische enquête of via (groeps)interviews.

Het OCD biedt de klantorganisaties, via het basispakket, een aantal vaste producten, jaarlijks, tweejaarlijks of over een langere periode. Daarnaast kunnen de klantorganisaties via het pluspakket aanvullende diensten afnemen.

De klantorganisaties uit de Drechtsteden zijn de grootste afnemers van producten. Het OCD werkt ook aan het vergroten van de opdrachtenportefeuille 'op de markt', binnen de hiervoor gestelde kaders.



De begroting

X € 1.000	2008	2009	2010	2011	2012	2013
OCD	1.386	1.626	1.538	1.556	1.549	1.568

De formatie

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
OCD	14.6	14.6	14.6	14.6	14.6	14.6

Bureau Drechtsteden

Bureau Drechtsteden vormt de ambtelijke spil in de regionale samenwerking. Het bureau stuurt op de programmering van het regionaal beleid, zorg ervoor dat de basis van de GRD op orde is en levert aan het Drechtstedenbestuur strategisch advies over inhoud, besturing, organisatie en bedrijfsvoering. Het bureau is verantwoordelijk voor het organiseren van een effectief en efficiënt besluitvormingsproces en is het eerste aanspreekpunt voor regionale zaken voor derden. Verbinding van de beleidsvelden en advisering over de meest geschikte invulling van de samenwerkingsvorm voor specifieke onderwerpen vindt ook hier plaats.

Het bureau is verantwoordelijk voor het opstellen van en de sturing op de uitvoering van het regionale meerjarenprogramma (rMJP). Het bureau vervult de regierol op programma's economie, ruimte, arbeidsmarkt, maatschappij en bestuur en middelen. Ook bovenregionale activiteiten (Deltapoort, Zuidvleugel, e.d.) worden vanuit het bureau gecoördineerd. Op een aantal onderdelen vervult het bureau zelf uitvoerende werkzaamheden, zoals het secretariaat van de urgentiecommissie, de klachtencommissie en de organisatie van de Woondag.



De begroting

X € 1.000	2008	2009	2010	2011	2012	2013
BDS	22.147	14.319	12.862	6.604	5.003	4.341
Manden Maken		9.720	4.000			
Bestuur en staf					2.131	2.160

De formatie

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
BDS	24.5	24.5	27.95	34.48	33.5	30.9